© В. В. Чудовець, Ю. А. Недбало

Отримано: 26 травня 2026 р.
Прорецензовано: 04 червня 2026 р.
Прийнято до друку: 08 червня 2026 р.
Дата публікації: 24 червня 2026 р.
email: v.chudovets@gmail.com
ORCID-ідентифікатор: https://orcid.org/0000-0001-6043-479X
email: yullianedbalo@gmail.com
DOI: http://doi.org/10.25264/2311-5149-2026-41(69)-318-323

Чудовець В. В., Недбало Ю. А. Проблеми обліку і звітності в умовах війни. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія» : серія «Економіка».* Острог : Вид-во НаУОА, червень 2026. № 41(69). С. 318–323.

УДК: 657
JEL-класифікація: M41

Чудовець Віталій Васильович,
кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і аудиту Луцького національного технічного університету
Недбало Юлія Андріївна,
Луцький національний технічний університет

ПРОБЛЕМИ ОБЛІКУ І ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Збройний напад росії та проведення бойових дій на наших територіях стали причиною вагомих негативних змін в економіці країни та як наслідок значних демографічних, економічних та соціальних витрат та викликів. Бізнес змушений шукати нові шляхи продовження діяльності в умовах постійних повітряних тривог, обстрілів, мінування, окупації та знищення майна. Внаслідок воєнних дій виникають події та операції, які є нетиповими для «мирного обліку» та потребують відповідних підходів до достовірного та правильного їх відображення в обліку та фінансовій звітності. В статті досліджуються теоретико-практичні аспекти відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності наслідків від воєнних дій та розробка на цій основі пропозицій щодо їх удосконалення.
Ключові слова: *бухгалтерський облік, фінансова звітність, збитки, втрати від війни, облік втрат, активи.*

Vitalii Chudovets,
PhD, Associate Professor, Department of Accounting and Auditing, Lutsk National Technical University
Yuliia Nedbalo,
Lutsk National Technical University

ACCOUNTING AND REPORTING PROBLEMS IN WARTIME

The full-scale armed aggression of the Russian Federation and the conduct of hostilities on Ukrainian territory have caused significant negative disruptions across the national economy, creating profound demographic, economic, and social challenges. Businesses are forced to seek alternative operational models to ensure continuity amid constant air raids, shelling, temporary occupation, and infrastructure destruction. Consequently, unique financial events and operations arise that are atypical for traditional peacetime accounting, requiring specialized approaches for their reliable reflection in financial reporting. This article examines the theoretical and practical aspects of accounting for wartime consequences and develops structured proposals for enhancing reporting frameworks.

This study aims to identify current challenges related to asset accounting and proper data disclosure under wartime conditions. Specifically, the research analyzes financial statement preparation under the going concern principle, asset valuation in occupied territories, pervasive uncertainty, wartime inventory assessment, asset write-offs, and depreciation accruals caused by military actions. Furthermore, it addresses the documentation of war-related damages for filing future claims in international courts. To resolve these systemic issues, the article proposes distinguishing the non-operating activities of an enterprise by separately reflecting military-induced expenses–such as losses from property destruction or asset impairment in temporarily occupied areas–and income from subsequent compensation, including the restoration of control over property in liberated territories.
Keywords: *accounting, financial reporting, war losses, accounting for losses, assets.*

Постановка проблеми. Внаслідок воєнних дій виникають події та операції, які є нетиповими для «мирного обліку» та потребують відповідних підходів до достовірного та правильного їх відображення в обліку та фінансовій звітності. Підприємства вимушені шукати відповіді на питання щодо обліку та оцінки активів, що знаходяться на окупованих територіях їх відображення у звітності, а також відображення територіального переміщення бізнесу чи проведення інвентаризацій наявного та знищеного майна. Не менш важливим питанням є фіксація збитків, що у майбутньому подання позовів до міжнародного суду, забезпечить можливість їх відшкодування та визначення методики відображення їх у фінансовій

звітності. Нормативно-правова база та традиційні методи обліку виявились непристосованими до відображення воєнних реалій.

Аналіз останніх публікацій та досліджень. Теоретичні та практичні проблеми бухгалтерського обліку та розкриття у фінансовій звітності наслідків від війни висвітлено у роботах таких авторів: А. Войтенко, Г. Воляник, П. П. Гаврилко, С. Зубілевич, А. Кашуба, Т. Ковальова, М. Лалакулич, Л. Ловінська, А. Озеран, Н. Свічкар, С. Скрипник, Д. Смірнов, М. Сулима, В. Томчук та ін.

При цьому окремі питання залишаються недостатньо розкритими та потребують подальших досліджень, зокрема оцінка принципу безперервності в умовах війни, проблема суттєвої невизначеності, оцінка та облік знищених активів та активів під окупацією тощо.

Мета і завдання дослідження. Метою наукової статті є дослідження теоретичних та практичних проблем бухгалтерського обліку та фінансової звітності під час війни та розробка на цій основі пропозицій щодо їх розв'язання. Для досягнення поставленої мети необхідно виконати наступні завдання:

– визначити наслідки від збройного нападу росії, які є об'єктами обліку та підлягають розкриттю у фінансовій звітності;

– встановити проблеми обліку і звітності під час війни;

– розробити пропозиції з удосконалення обліку і відображення у звітності наслідків від воєнних дій.

Виклад основного матеріалу. Ситуація в Україні, яка склалася внаслідок війни, показала, що традиційних облікових підходів щодо відображення активів недостатньо та необхідно вишукувати нові рішення для обліку та оцінки знищеного або тимчасово окупованого майна. Проведене дослідження наукових праць та практики дозволило виділити основні проблеми, які виникають при відображенні в обліку та фінансової звітності наслідків війни (рис. 1).

Проблеми бухгалтерського обліку

Проблеми обліку активів під час війни
Оцінка активів на окупованих територіях
Облік релокованого бізнесу
Проблеми проведення інвентаризації під час війни
Облік списання активів та нарахування амортизації внаслідок воєнних дій
Облік втрат і знищення активів від війни
Фіксація збитків від війни для позовів у міжнародні суди
Розкриття інформації в умовах війни

Проблеми фінансової звітності

Особливості складання звітності під час війни
Дотримання принцип безперервності при складанні звітності
Розкриття невизначеності у фінансовій звітності через війну

Рис. 1. Проблеми відображення в обліку і звітності наслідків від воєнних дій

Джерело: побудовано авторами за результатами власних досліджень.

Принцип безперервності є надзвичайно важливим для ведення бізнесу та в багатьох випадках є сумнів щодо його дотримання під час війни. При складанні фінансової звітності за національними чи міжнародними стандартами підприємство покладається на припущення продовження своєї діяльності. Користувачі, що аналізують таку звітність, повинні спостерігати спроможність підприємства погасити свої зобов'язання та реалізувати активи при необхідності.

«Одним з обов'язків керівництва при підготовці фінансової звітності є оцінювання доречності використання припущення про безперервність діяльності, яке потребує прогнозування за винятково невизначених обставин» [1, 56].

На думку А. С. Войтенко, Н. М. Свічкар, «компанія повинна розглянути всю доступну інформацію про вплив цих подій на майбутню діяльність принаймні протягом 12 місяців з дати звітності або після дати підписання фінансової звітності. Якщо після аналізу впливу різних чинників на діяльність підприємства

немає впевненості, що компанія зможе працювати безперервно, використовують інші принципи складання звітності, наприклад, складають ліквідаційний баланс» [2, 49].

Колектив авторів Л. Г. Ловінська, А. В. Озеран, Р. С. Коршикова зазначають, що «визнання форс-мажорних обставин, тобто надзвичайних подій, справляє безпосередній та суттєвий вплив на систему бухгалтерського обліку та фінансову звітність у частині відображення результатів діяльності й фінансового стану, відокремлення коригуючих та некоригуючих подій після звітного періоду, оцінки безперервності діяльності як фундаментального допущення (принципу) звітування, а також подання та оприлюднення фінансової звітності у поточних умовах» [3, 92].

У багатьох наукових працях вчені акцентують увагу на проблему невизначеності компаній (табл. 1). Опираючись на національні та міжнародні положення, а також дослідницьку базу, вони надають власне судження щодо визначення рівня невизначеності та його відображення у фінансовій звітності.

Таблиця 1

Пропозиції вчених щодо оцінки рівня невизначеності підприємств

Джерело	Пропозиції автора
А. С. Войтенко, Н. М. Свічкар [2]	Для оцінки здатності продовжувати діяльність на безперервній основі керівництву компанії бажано зробити такі кроки: 1. Оновити бюджети, бізнес-прогнози та оцінити ступінь чутливості бізнесу до змін з огляду на виявлені фактори ризику та різні можливі сценарії. 2. Розробити досяжні та реалістичні плани дій в умовах сумнівів щодо безперервної діяльності. 3. Підготувати чітке та надійне розкриття інформації у фінансовій звітності, включаючи розкриття інформації щодо невизначеності, виявленої в оцінці безперервності діяльності, якщо це необхідно.
С. Я. Зубілевич [1]	При складанні фінансової звітності в умовах війни визнання і подання активів та зобов'язань має відбуватися з урахуванням невизначеності існування, результату та оцінювання, надавати необхідні розкриття. Висновок про доречність використання безперервності діяльності і необхідний рівень розкриття інформації залежать від фактів і обставин у кожному конкретному випадку.
С. В. Скрипник [4]	Так, у поточних умовах майже всі підприємства повинні включати до своєї звітності спеціальний розділ, присвячений аналізу можливості продовження діяльності (going concern).
Т. В. Ковальова, Г. М. Воляник [5]	Важливість інформації, викладеній у звіті полягає в тому, що, окрім стратегії розвитку компанії в екстремальних умовах, не менш важливим є розрахунок екологічних показників з урахуванням нанесеної шкоди воєнною агресією та можливостями її подолання. Також важливим у звіті є необхідність повідомлення «про основні ризики та невизначеності, якщо подальший можливий розвиток подій може привести до негативних відхилень від прогнозів компанії».
В. В. Томчук, А. Г. Кашуба [6]	Під час складання фінансової звітності підприємства мають розглянути вплив війни на безперервність діяльності та по можливості провести аналіз чутливості кількох можливих сценаріїв, щоб дізнатися, чи існує значна невизначеність щодо здатності підприємства продовжувати діяльність на безперервній основі. Це може вимагати додаткового розкриття інформації у фінансовій звітності.

Джерело: згруповано авторами на основі [1–2; 4–6].

Отже, можна зробити висновок, що визначення рівня невизначеності є вагомим етапом у прийнятті рішення щодо продовження або припинення діяльності. Для правильно складання фінансової звітності необхідно додати окремий розділ до приміток, де буде розкрита інформація про присутній рівень невизначеності та відобразити фактори, що вплинули на це.

Якщо при оцінці діяльності підприємства керівник приймає рішення про його ліквідацію – також виникає необхідність у розкритті інформації щодо фактів та причин, що суперечать принципам безперервності та складанні ліквідаційного балансу.

Виникає питання, як саме інформація впливає на фінансовий стан та думку користувача щодо стійкості підприємства. Насамперед, важливими об'єктами обліку, що забезпечують проведення господарської діяльності є активи. Воєнні реалії змушують підприємства переглянути свої методи їх оцінки та визнання, що спричинено їх пошкодженням або повною втратою контролю над ними.

Важливу роль за таких умов відіграє інвентаризація. Вона дозволяє виявити розбіжності та оцінити наявний стан об'єктів, що забезпечують продовження діяльності, отримання економічних вигод у майбутньому та зміцнюють фінансову стійкість підприємства.

П. П. Гаврилко, М. Лалакулич та Е. Югас у спільній науковій праці акцентують увагу на цінності ролі, що виконує інвентаризація в обліку, стверджуючи: «В умовах війни інвентаризація набуває особливої актуальності, адже саме цей процес дозволяє забезпечити збереження та ефективне використання активів у ситуаціях підвищеної невизначеності. Воєнний стан вимагає від суб'єктів господарювання перегляду традиційних підходів до обліку та контролю, адаптуючи їх до реалій, що характеризуються високими ризиками, зокрема втратами матеріальних цінностей, обмеженим доступом до об'єктів обліку та порушенням звичних логістичних ланцюгів» [7].

Відповідно до Положення №879 [8], у ситуації, коли доступ до активів обмежений або неможливий, компанії можуть відкласти інвентаризацію у зв'язку із, насамперед, безпекою працівників.

М. Сулима та Д. Смірнов також зауважили: «Зважаючи на зазначене, врахування у складі витрат платника податку втрат від псування або знищення його майна внаслідок настання форс-мажорних обставин повинно здійснюватися на підставі відповідних первинних документів, за умови проведення обов'язкової інвентаризації та за наявності сертифіката про форс-мажорні обставини» [9].

Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» активи – це «ресурси, контрольовані підприємством у результаті минулих подій, використання яких, як очікується, призведе до отримання економічних вигід у майбутньому» [10]. Ідентичний підхід зустрічаємо у міжнародних стандартах фінансової звітності, в тому числі в Концептуальній основі фінансової звітності.

Таким чином підприємства на окупованих територіях не відповідає відразу двом критеріям визнання активу:

1) відсутній контроль підприємства;

2) існує суттєва невизначеність щодо отримання економічних вигід від їх використання в майбутньому.

Така ситуація є не просто свідченням знецінення активів, а фактично втрати контролю над ними, а тому, є не доречним їх перебування на балансі підприємства у будь-якій формі. При цьому списання вартості активів втрачених через військові дії (знищених або на тимчасово окупованих територіях), необґрунтовано відносити до рахунків обліку витрат від господарської діяльності:

946 «Втрати від знецінення запасів»;

947 «Нестачі і втрати від псування цінностей»;

972 «Втрати від зменшення корисності активів»;

975 «Уцінка необоротних активів і фінансових інвестицій»;

976 «Списання необоротних активів».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про національну безпеку України», збройний конфлікт – це «збройне зіткнення між державами (міжнародний збройний конфлікт, збройний конфлікт на державному кордоні) або між ворогуючими сторонами в межах території однієї держави, як правило, за підтримки ззовні (внутрішній збройний конфлікт)» [11]. Таким чином, будь-які операції, дії чи події, здійснені внаслідок воєнних дій не можуть бути віднесені до господарської діяльності підприємства.

В зв'язку з цим, пропонуємо для відмежування втрат від воєнних дій та їх достовірного відображення в обліку застосовувати рахунок 99 «Надзвичайні втрати» в розрізі наступних субрахунків:

991 «Втрати від знищення майна внаслідок воєнних дій»;

992 «Втрати майна на тимчасово окупованих територіях».

Для збереження інформації про списані активи на тимчасово окупованих територіях варто їх вартість обліковувати на позабалансовому рахунку 073 «Списане майно на тимчасово окупованих територіях».

У випадку відшкодування втрат від знищення чи втрати майна від воєнних дій пропонуємо використовувати рахунок обліку 75 «Надзвичайні доходи» в розрізі відповідних субрахунків:

751 «Доходи від відшкодування за знищене майно внаслідок воєнних дій»;

752 «Доходи від відновлення контролю за майном на деокупованих територіях».

Використання таких рахунків дозволить забезпечити належний облік і контроль таких активів, а також витрат та доходів, пов'язаних з ними. Витрати віднесені на рахунок 99 є витратами внаслідок настання форс-мажорних обставин, що важливо з точки зору їх подальшого оподаткування податок на прибуток та податком на додану вартість.

З наведених вище обставин, вважаємо обґрунтованими пропозиції щодо включення до Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій раніше рахунків 75 «Надзвичайні доходи» та 99 «Надзвичайні витрати».

Застосовування їх в національному обліку, на відміну від міжнародних стандартів, пояснюється тим, що країни, які застосовують МСФЗ не стикалися після закінчення Другої світової війни з такими масштабними військкоми діями як в Україні сьогодні, що потребує відповідної трансформації обліку.

Інформація про знищені або втрачені активи внаслідок воєнних дій є важливою з точки зору прийняття рішень як управлінським персоналом підприємства, так і зовнішніми контрагентами. Саме тому пропонуємо доповнити форму Приміток до річної фінансової звітності, затверджену наказом Міністерства фінансів України від 29.11.2000 р. №302 розділом XVI «Інформація про вплив воєнних дій на активи та зобов'язання підприємства», в якому розкривати інформацію щодо:

– втрати від знищення необоротних активів;

– втрати від знищення оборотних активів;

– вартість необоротних активів на тимчасово окупованих територіях;

– вартість оборотних активів на тимчасово окупованих територіях;
– заборгованість за розрахунками з підприємствами на тимчасово окупованих територіях;
– заборгованість за розрахунками з підсанкційними підприємствами;
– доходи від відшкодування за знищене майно внаслідок воєнних дій;
– доходи від відновлення контролю за майном на звільнених територіях.

Наведені пропозиції покликані підвищити якість, достовірність та аналітичність інформації про наслідки воєнних дій на діяльність підприємств та, відповідно, підвищити ефективність управлінських рішень.

Висновки. Якісний та достовірний облік дозволить належним чином зафіксувати втрати від війни для подальших міжнародних судових позовів та відшкодування, оптимізувати наявні ресурси суб'єктів господарювання та забезпечити їх належне збереження, уникнути можливих податкових ризиків у зв'язку з визнанням діяльності підприємств негосподарською. З цією метою варто розмежовувати негосподарську діяльність підприємства з окремим відображенням витрат від воєнних дій (втрати від знищення майна внаслідок воєнних дій, втрати майна на тимчасово окупованих територіях) та доходів від їх подальшого відшкодування (доходи від відшкодування за знищене майно внаслідок воєнних дій, доходи від відновлення контролю за майном на деокупованих територіях). Доповнення форми Приміток до річної фінансової звітності розділом XVI «Інформація про вплив воєнних дій на активи та зобов'язання підприємства» дасть можливість користувачам отримати більш розширену інформацію про вплив на підприємство воєнних дій та прийняти відповідні рішення.

Актуальним напрямом подальших наукових досліджень є розробка методики обліку втрат та доходів від воєнних дій на запропонованих рахунках обліку, а також формування методики заповнення розділу «Інформація про вплив воєнних дій на активи та зобов'язання підприємства».

Література:

1. Зубілевич, С. (2023). Розкриття невизначеності, спричиненої війною, у фінансовій звітності за МСФЗ. *Вісник Національного університету водного господарства та природокористування,* 102(2), 56–68. DOI: https://doi.org/10.31713/ve220235.

Zubilevych S. (2023). Rozkryttia nevyznachenosti, sprychynenoi viinoiu, u finansovii zvitnosti za MSFZ [Disclosure of war-induced uncertainty in IFRS financial statements]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu vodnoho hospodarstva ta pryrodokorystuvannia* [Bulletin of the National University of Water Management and Environmental Management], 102(2), 56–68. DOI: https://doi.org/10.31713/ve220235 [in Ukrainian].

2. Войтенко, А., Свічкар, Н. (2023). Особливості ведення обліку та складання бізнес-звітності в умовах воєнного стану. *Управління змінами та інновації*, 5, 48-53. DOI: https://doi.org/10.32782/CMI/20232-5-8.

Voitenko, A., & Svichkar, N. (2023). Osoblyvosti vedennia obliku ta skladannia biznes-zvitnosti v umovakh voiennoho stanu [Peculiarities of accounting and business reporting under martial law]. *Upravlinnia zminamy ta innovatsii* [Change management and innovation], 5, 48-53. DOI: https://doi.org/10.32782/CMI/20232-5-8 [in Ukrainian].

3. Ловінська, Л. Г., Озеран, А. В., Коршикова, Р. С. (2022). Бухгалтерський облік та фінансова звітність в умовах воєнного стану в Україні. *Фінанси України,* 4, 92–106. DOI: https://doi.org/10.33763/finukr2022.04.092.

Lovinska L. H., Ozeran A. V., Korshykova R. S. (2022). Bukhhalterskyi oblik ta finansova zvitnist v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Accounting and financial reporting under martial law in Ukraine]. *Finansy Ukrainy* [Finances of Ukraine], 4, 92–106. DOI: https://doi.org/10.33763/finukr2022.04.092 [in Ukrainian].

4. Скрипник, С. (2025). Облік активів та зобов'язань у контексті воєнних ризиків. *Сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку бізнесу, фінансово-кредитних та облікових систем: збірник доповідей. Міжнародної науково-практичної конференції*, 5.<http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/10801>. (2026, травень, 18).

Skrypnyk, S. (2025). Oblik aktyviv ta zoboviazan u konteksti voiennykh ryzykiv. Suchasnyi stan, problemy ta perspektyvy rozvytku biznesu, finansovo-kredytnykh ta oblikovykh system: zbirnyk dopovidei. Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 5. <http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/10801>. (2026, May, 18). [in Ukrainian].

5. Ковальова, Т. В. Воляник, Г. М. (2024). Інформаційне забезпечення звітності компаній під час війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління,* 12. DOI: https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2024-12-09-02.

Kovalova, T. V., Volianyk, H. M. (2024). Informatsiine zabezpechennia zvitnosti kompanii pid chas viiny [Information support for company reporting during the war]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriia: ekonomika ta upravlinnia* [Problems of modern transformations. Series: economics and management], 12. DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-09-02 [in Ukrainian].

6. Томчук, В.В. Кашуба, А.Г. (2022). Баланс як форма фінансової звітності під час воєнного стану. *Економіка і організація управління,* 3 (47), 75-83. DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.3.8

Tomchuk V.V. Kashuba A.H. (2023). Balans yak forma finansovoi zvitnosti pid chas voiennoho stanu [Balance sheet as a form of financial reporting during martial law.]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia* [Economics and management organization], 3 (47), 75-83. DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.3.8 [in Ukrainian].

7. Гаврилко, П. П., Лалакулич, М. Ю., Югас, Е. Ф. (2024). Інвентаризація як елемент методу обліку та контролю в умовах війни. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*, 43, 32-38. DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.3.8.

Havrylko P. P. Lalakulych M. Yu. Yuhas E. F. (2024). Inventaryzatsiia yak element metodu obliku ta kontroliu v umovakh viiny [Inventory as an element of the method of accounting and control in wartime]. *Naukovi zapysky Lvivskoho universytetu biznesu ta prava* [Scientific notes of Lviv University of Business and Law], 43, 32-38. DOI: https://doi.org/10.31558/2307-2318.2022.3.8 [in Ukrainian].

8. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджене наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>. (2026, травень 20).

Polozhennia pro inventaryzatsiiu aktyviv ta zoboviazan, zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 02.09.2014 r. № 879 [9. Regulations on the inventory of assets and liabilities, approved by order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 02.09.2014 No. 879]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1365-14#Text>. (2026, May, 20).

9. Сулима, М. О., Смірнов, Д.Р. (2023). Облік основних засобів підприємства в умовах воєнного стану. *Інфраструктура ринку,* 70, 188-193. DOI: https://doi.org/10.32782/infrastruct70-33.

Sulyma M. O. Smirnov D.R. (2023). Oblik osnovnykh zasobiv pidpryiemstva v umovakh voiennoho stanu [Accounting for fixed assets of an enterprise under martial law]. *Infrastruktura rynku* [Market infrastructure], 70, 188-193. https://doi.org/10.32782/infrastruct70-33 [in Ukrainian].

10. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку» 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. №73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>. (2026, травень 20).

Natsionalne polozhennia (standartu) bukhhalterskoho obliku» 1 «Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti», zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. №73 [National Accounting Regulation (Standard) 1 "General Requirements for Financial Reporting", approved by Order of the Ministry of Finance of Ukraine dated 07.02.2013 No. 73]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>. (2026, May, 20).

11. Закон України «Про національну безпеку України» від 21.06.2018 р. №2469-VIII. < https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. (2026, травень 20).

Zakon Ukrainy «Pro natsionalnu bezpeku Ukrainy» vid 21.06.2018 r. №2469-VIII [Law of Ukraine "On National Security of Ukraine" dated 21.06.2018 No. 2469-VIII]. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>. (2026, May, 20).